

A társadalmi befogadást szolgáló fejlesztések (TÁMOP 5. prioritás) értékelése

Hajléktalanellátás Országos Konferenciája
2013. augusztus 29.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió
támogatásával valósulnak meg.

Az összefoglaló felépítése

- Az értékelés tárgya és célja
- Főbb megállapítások
 1. A TÁMOP 5 stratégiai illeszkedése
 2. A fejlesztések eredményei:
 - konstrukciók vizsgálatának eredményei
 - szervezeti kérdések
 3. Az EQUAL és HEFOP fejlesztések egyes aspektusainak vizsgálata
 - Módszertanok és hálózatok
 - Egyéni szintű hatások
- Összefoglalás és javaslataink

Az értékelés tárgya: a TÁMOP 5. és néhány megelőző fejlesztés

- 5.1 a **kiemelt leghátrányosabb helyzetű térségek**, valamint a településen belüli szegregáció csökkentését célzó komplex fejlesztések támogatása,
- 5.2 beruházás a jövőnkbe: **gyermek és ifjúsági programok**,
- 5.3 a halmozottan hátrányos helyzetű csoportok szociális ellátórendszerhez és szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása **munkaerőpiaci integrációjuk előmozdítása érdekében**,
- 5.4 a **szociális ellátórendszer fejlesztése**, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása,
- 5.5 a **helyi közösségek és a civil társadalom fejlesztése**,
- 5.6 a társadalmi kohézió erősítése **bűnmegelőzési és reintegrációs programokkal**.

Ezen kívül: kiválasztott EQUAL és HEFOP fejlesztésekhez kapcsolható módszertanok és partnerségek eredményei, egyéni stratégiákra gyakorolt hatása

Az értékelés célja

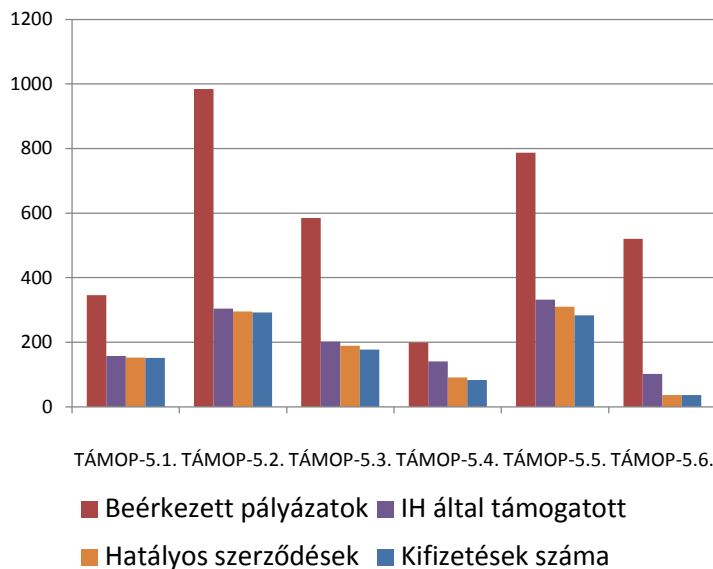
- Az értékelés **célja: 2014-20-as programozási időszak előkészítéséhez operacionalizálható javaslatok megfogalmazása**
 - a TÁMOP 5 **stratégiai illeszkedés-vizsgálata** alapján
 - a TÁMOP 5 fejlesztések **projektszintű** elemzése alapján
 - a következő tervezési időszakra vonatkozó **keretek elemzése** alapján
 - korábbi **foglalkoztathatóságot** érintő fejlesztések vizsgálata alapján

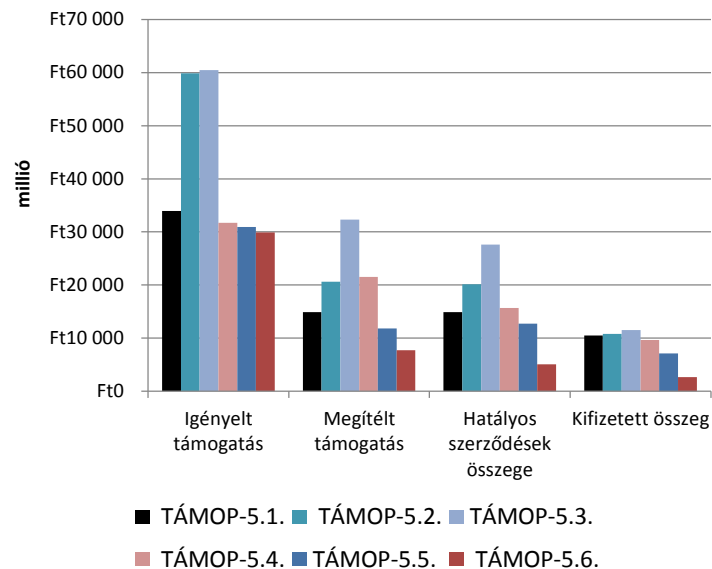
A TÁMOP 5. - alapadatok

Pályázatok száma

Támogatások

A TÁMOP 5. prioritás nevesített forrása a teljes időszakra 137 mrd Ft volt, az eddig megítélt támogatások ennek a keretnek 68%-át teszik ki (2012. október 3-i állapot)

Ábrák: 2013. március 7-i adatok. www.nfu.hu

Stratégiai illeszkedés - összefoglalás

- **A megcélzott indikátor-értékek teljesíthetőek.**
- **Az elvárt célértékek teljesítése és a társadalmi befogadási dimenziók között némi diszkrépancia van.**
- **A TÁMOP 5 konstrukciók csak az NTFS célok kisebb részével mutatnak illeszkedést.**
- **A TÁMOP 5 mintegy 125 ezer embert ért el, azaz a probléma egy részét kezelheti, más OP-k és szakpolitikák is kellenek pl. a társadalmi kirekesztettség dimenziók kezeléséhez éz EU 2020-as célok teljesítéséhez**
- **A fejlesztési stratégiák és az érvényes szakpolitikai célok összhangja sérülhet, ami annak a következménye, hogy ez utóbbiak dinamikája a jelen tervezési időszakban igen nagy (volt).**

Eredmények: Célcsoportok – nehezen számszerűsíthető ám valós eredmények

- **Három nagy csoport:**

- **a viszonylag képzettebb**, csak átmenetileg munka nélkül maradók – újabb kapcsolati tőkét és **piacképes tudást és végül munkahelyeket hozó** fejlesztések
- **idősebb korosztály** – a programok **nem tudnak érdemi váltást hozni**, ám egy ideig segítik a megkapaszkodást
- Ahol az **alacsonyan képzettek** iránt egyáltalán nincs kereslet, a programok **legfeljebb rész-készségeket tudnak megerősíteni**, de ezek – a fejlesztések folytatásának, egymásra-épülésének gyakori elmaradása miatt – **jobbára eredménytelenek lesznek**

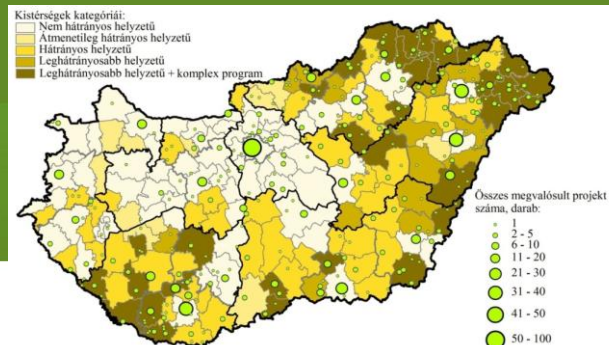
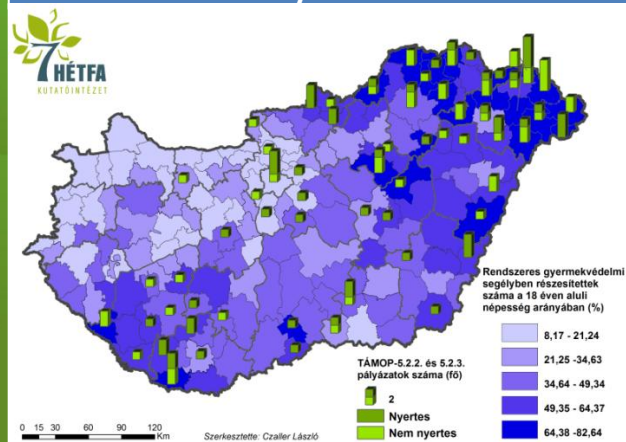
Eredmények: Területi célzás

A fejlesztések **nagy részben eljutottak a leghátrányosabb helyzetű kistérségekbe**

- A célcsoportokkal kapcsolatban általánosságban érvényesül a „lefölözési” elv
- A versenyeztetés gyakran felülírja a valós szükségletek által támasztott igényeket
- A „végekre” alig jutnak el a projektek

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek aránya és a TÁMOP 5.2.2 és 5.2.3 projektjeinek helyszínei

Eredmények: szükséges szervezeti kapacitások

- A több lábon álló, **több forrást együttesen kezelő, kapacitásbővítő szervezetek alkalmazkodóképessége nagyobb**
- A szervezetek „**megtanultak**” idomulni a forrásokhoz, az elvárásokhoz
- **A komplex projektek végrehajtásához sokszor a szakképzett, nagyon specifikus tudású szakértők helyben nem, vagy alig találhatók meg**
- A **pályázatiírói piac** projektgeneráló és –megvalósító szerepe **további vizsgálatot igényel**

Eredmények: Innovációk és módszertani fejlesztések

- A **szervezeti „innovációk”**: **partnerségek** szakmapolitikai célok képviselője, innovációk kidolgozása, tagok segítése
- **Módszertani innovációk**: pl. szociális és munkaerőpiaci szolgáltatások kombinációja, hajléktalan emberek reintegrációja, drogprevenciós programok
- A TÁMOP 5 **kvázi-kiemelt projektjei, amelyek módszertani támogatást** nyújtottak, **fontosak**, de a kompetenciák tisztázatlansága miatt a helyi szakmai tartalmakra már csak részben tudtak/tudnak befolyást gyakorolni
 - De: több „siker”, pl. Gyerekesély: komplex szolgáltatás-szervezés a „végeken”, szakértői támogatással, követéssel

Az EQUAL és a HEFOP egyes intézkedési - módszertanok, hálózatok, célcsoporttagok

- A munkaerő-piaci **szolgáltatások és a szolgáltató szervezetek komoly fejlődésen mentek keresztül**
- **Egyes programok** (pl. EQUAL, TÁMOP 1.4.3, 2.6.1) kiemelten **támogatták a tapasztalatcserét és a sztenderdizálást.**
- Életútinterjúk és megvalósító szervezetek beszámolóí alapján:
 - **célcsoportok egy részét jelenleg szinte csak a támogatott foglalkoztatásba vagy közfoglalkoztatásba van lehetőség beterelni**
 - **a közfoglalkoztatás korlátozott befogadási kapacitása, a bizonytalan hozzáféérés, valamint a szervezés sajátosságai miatt csak keveseknek jelenthet ez rövid távon is megoldást.**
 - **de minél inkább a piaci szektorhoz közeli módon megszerezett foglalkoztatási formáiba kellene!**

Általános megállapítások (1)

- Az OP tervezése óta a válság hatására a **problémák egyre mélyebbek.**
- Ezeket **csak fejlesztéspolitikai eszközökkel nem lehet orvosolni,** szükség van a **szakpolitikák társadalmi befogadást erősítő mechanizmusainak megerősítésére összehangolására.**
- Nagy a **bizonytalanság** a szakpolitikai reformok és finanszírozási keretek változásai miatt.
- A **versenyeztetésen alapuló forráselosztási rendszer** miatt a fejlesztések **nem mindig jutnak el** az adott kezelendő társadalmi probléma által leginkább sújtott **térségekbe, településekre, és csoportokhoz.**

Általános megállapítások (2)

A bevonásban és a szegénységből kivezetésben **a fejlesztések részben voltak eredményesek - „lefölözés”.**

- **A projektszemlélet felől a programszemlélet felé kell elmozdulni.**
- Nagyobb forrásintenzitású, **komplex módszertanú, sokszereplős és beágyazottságon alapuló, helyi szükségletekre tervezett** programokra van szükség – a szervezeti kapacitások fejlesztése, a minőségi **alap- és szakszolgáltatások hozzáférhetőségének javítása** mellett.
- **Vannak ígéretes fejlesztések** a jelenlegi TÁMOP 5-ben: szakszolgáltatások fejlesztése, komplex kistérségi szolgáltatásfejlesztések, módszertani innovációk – ezek előzményei részben az **EQUAL-HEFOP-ban** is megvoltak, amikor emellett a civilek kapacitásai is erősödtek.

Javaslataink

- **„Lefölözési probléma”**: célzás erősítése, probléma-központú beavatkozások
- Szervezeti **kapacitások megerősítése**, diverzifikálása, és fejlesztési források felhasználása a komplex igények mentén
- Közzolgáltatások és fejlesztések **beágyazása**, kiszámíthatóvá tétele
- Következő tervezési időszakra az **OP tervezésre vonatkozó javaslatok** – a szűkített források célzása az alábbiakra:
 - **Mélyszegénységben belül a gyerekszegénység és a romák felzárkózásának célzott támogatása**
 - **Területi alapon célozott forráselosztás**
 - **Közzolgáltatások elérhetőségének támogatása**
 - **Foglalkoztathatóság és foglalkoztatás (GINOP-pal)**
 - **Szervezetek (és önkormányzatok) kapacitásfejlesztése**

Köszönöm a figyelmet!

Nemzeti
Fejlesztési Ügynökség

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió
támogatásával valósulnak meg.